

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 3492/2020
21.10.2020. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Јелене Боровац и Драгане Маринковић, у парници тужилаца АА из ... и ББ из ..., против тужених ВВ, ГГ и ДД свих из ..., чији је пуномоћник Миодраг Ђукановић, адвокат из ..., ради утврђења ништавости тестамент, одлучујући о ревизији ЂЂ изјављеној против решења Вишег суда у Суботици Гж 483/15 од 04.08.2015. године, у седници одржаној 21.10.2020. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ решење Вишег суда у Суботици Гж 483/15 од 04.08.2015. године и предмет враћа истом суду на поновно суђење.

Образложење

Решењем Првог основног суда у Београду П 68962/10 од 19.07.2013. године, одбачена је жалба ЂЂ поднета Првом основном суду у Београду дана 14.09.2012. године као недозвољена.

Решењем Вишег суда у Суботици Гж 483/15 од 04.08.2015. године, жалба ЂЂ је одбијена и потврђено првостепено решење.

Против правноснажног другостепеног решења ЂЂ је изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијаног решења у смислу члана 399. у вези члана 412. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 125/04 и 111/09) који се примењује на основу члана 506. став 1. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11... 55/14), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, пресудом Трећег општинског суда у Београду П 1276/96 одбијен је као неоснован тужбени захтев којим су тужиоци тада мал. АА, мал. ББ и ЕЕ тражили да се утврди да тестамент сачињен пред Општинским судом у Подгорици Р 190/89 од 03.04.1989. године по свом садржају није тестамент већ уговор о доживотном издржавању чију форму не задовољава, па по том основу не може да производи никакво правно дејство јер није правно ваљан документ. Пресудом Окружног суда у Београду Гж 3018/97 од 03.06.1997. године одбијена је као

неоснована жалба тужилаца мал. АА, мал. ББ, које је заступала мајка ЖЖ из ... и ЕЕ и потврђена наведена пресуда. Решењем Трећег општинског суда у Београду П 1276/96 од 01.03.2004. године дозвољено је понављање правноснажно завршеног поступка и наведена пресуда је укинута. У уводу решења је наведено да тужиљу ЕЕ заступа ЂЂ и да се пуномоћје налази у списима предмета (на стр. 25). Према изводу из матичне књиге умрлих за матично подручје ... број .../... тужиља ЕЕ је преминула у ... 24.02.2008. године. На рочишту за главну расправу од 12.03.2012. године суд је донео решење којим је прекинуо поступак у овој правној ствари у односу на ову тужиљу због смрти и у истом решењу навео да ће се поступак наставити када наследници преузму предмет. Присутни пуномоћници нису тражили писмени отправак решења. Претходно је пуномоћник тужених предложио да суд прекине поступак у односу на ЂЂ с обзиром да је ЕЕ преминула, а обавестио је суд да она поред сина ЂЂ, има и ћерку ЗЗ. Пресудом Првог основног суда у Београду П 68962/10 од 27.06.2012. године у поступку су као тужени означени ВВ, ГГ и ДД као законски наследници пок. ИИ, бив. из ..., одбијен је тужбени захтев тужилаца АА, ББ и ЂЂ против тужених ВВ, ГГ и ДД, којим су тужиоци тражили да се утврди да је ништав тестамент сачињен пред Основним судом у Подгорици Р 190/89 од 03.04.1989. године јер по свом садржају није тестамент већ уговор о доживотном издржавању чију форму не задовољава, па не може производити правно дејство. Решењем истог суда од 11.09.2012. године исправљена је наведена пресуда тако што је у уводу пресуде избрисан део „и ЂЂ из ..., ... број ... које заступа заједнички пуномоћник адвокат Владимир Јорданов из ..., ... број ...“, у ставу првом изреке је брисан део „и ЂЂ из ...“, док је у преосталом делу пресуда остала неизмењена. Против првостепене пресуде од 27.06.2012. године жалбу је изјавио ЂЂ путем пуномоћника. Решењем Апелационог суда у Београду Гж 3592/13 од 30.05.2013. године враћени су списи предмета П 68962/10 Првом основном суду ради допуне поступка, а у решењу наведено да је ЂЂ изјавио жалбу против првостепене пресуде иако је у односу на његовог правног претходника поступак прекинут, због чега су списи враћени ради оцене дозвољености изјављене жалбе. Одлучујући о изјављеној жалби, првостепени суд је закључио да ЂЂ нема статус парничне странке у овој правној ствари, због чега је на основу члана 365. став 3. ЗПП одбацио његову жалбу као недозвољену.

Одлучујући о жалби изјављеној против тог решења Виши суд у Суботици је жалбу ЂЂ одбио и потврдио првостепено решење уз образложење да је у односу на правног претходника ЂЂ, тужиљу ЕЕ, поступак прекинут, а да законски наследници нису суду доставили решење о наслеђивању иза пок. ЕЕ, нису преузели поступак нити предложили његов наставак, те да ЂЂ није странка у поступку који је настављен у односу на друге странке по доношењу решења о прекиду поступка у односу на тужиљу ЕЕ. Због тога је закључио да је првостепени суд правилно оценио да ЂЂ није овлашћен за изјављивање жалбе против наведене пресуде, због чега је његова жалба правилно одбачена као недозвољена.

Основано се у ревизији указује да је другостепени суд учинио битну повреду из члана 361. став 2. тачка 7. ЗПП јер ЂЂ није омогућено право на расправљање.

Према члану 77. став 1. Закона о парничном поступку, суд ће по службеној дужности да пази да ли лице које се појављује као странка може да буде странка у поступку и да ли је парнично способна, да ли парнично неспособну странку заступа њен законски заступник и да ли законски заступник има посебно овлашћење ако је оно

потребно. Чланом 78. истог закона прописано је да кад суд утврди да лице које се појављује као странка не може бити странка у поступку, а тај се недостатак може отклонити, позваће тужиоца да изврши потребне исправке у тужби (став 1). За отклањање ових недостатака суд ће одредити рок (став 3). Ако се наведени недостаци не могу отклонити или ако одређени рок безуспешно протекне, суд ће решењем укинути радње спроведене у поступку уколико су захваћене овим недостацима и одбациће тужбу ако су недостаци такве природе да спречавају даље вођење поступка (став 5).

По члану 349. ЗПП погрешке у именима и бројевима, као и друге очигледне погрешке у писању и рачунању, недостатке у облику и несагласност преписа пресуде са изворником исправиће председник већа, односно судија појединац у свако доба (став 1). Исправљање ће се извршити посебним решењем и унеће се на крају изворника, а странкама ће се доставити препис решења (став 2).

Првостепени суд је ЋЋ признао својство странке (у образложењу првостепене пресуде на страни 5. у ставу шестом наведено је: „трећетужилац ЋЋ је син покојне ЕЕ и он је као правни следбеник иза ње означен као трећетужилац у овој парници“) и одлучио о његовом тужбеном захтеву. Лице коме је признато својство странке није могло бити „брисано“ из пресуде због „очигледне омашке“ већ је суд био у обавези да, уколико претходно утврди да лице које се појављује као странка, не може да буде странка у поступку, поступи у складу са цитираним чланом 78. ЗПП. У конкретном случају, првостепени суд није утврдио ове околности, нити је поступио у складу са наведеном одредбом већ је донео решење о исправци које није доставио лицу кога је избрисао, а затим жалбу тог истог лица изјављену против првостепене пресуде одбацио као недозвољену. На овај начин првостепени суд је учинио битну повреду одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 7. ЗПП коју другостепени суд није санкционисао и на тај начин учинио битну повреду из члана 361. став 1. у вези чланова 77. и 78. ЗПП.

У поновном поступку другостепени суд ће имати у виду примедбе из овог решења и пошто отклони учињене повреде одлучити о изјављеној жалби.

На основу члана 406. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа
судија
Звездана Лутовац,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић